

A Kúria útján

Magyarország Alkotmánybírósága

1015 Budapest,
Donáti u. 35-45.

Budapest, 2018. március 25.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [REDACTED]:
[REDACTED] mellékletként csatolt meghatalmazás alapján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a szerinti

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztek elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a jelen alkotmányjogi panaszt fogadja be és állapítsa meg a Kúria Kvk.I.37.353/2018/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét és azt - a Nemzeti Választási Bizottság 510/2018. számú határozatára kiterjedően - semmisítse meg, mivel sérti az Indítványozó – Alaptörvény IX. cikk (1)-(2) bekezdéseiben biztosított – véleménynyilvánítási szabadságát és sajtószabadságát.

Kérelmeztem továbbá, hogy az alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 53. § (4) bekezdése alapján a Kúria az alkotmányjogi panaszban támadott döntés végrehajtását az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig függeszse fel.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. A megsemmisíteni kért bírói döntés és a releváns törvényi határidők

A Kúriának a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) 510/2018. számú határozatát (F/2 melléklet) a megállapított jogkövetkezmény tekintetében megváltoztató, ugyanakkor a jogsértés tényének megállapítása tekintetében helybenhagyó, Kvk.I.37.353/2018/2. számú, F/3 mellékletként csatolt végzését (a továbbiakban: Végzés) az Indítványozó 2018. március 22. napján vette kézhez.

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő a sérelmezett bírói döntés közlésétől számított három nap.

A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy jelen alkotmányjogi panasz benyújtására a törvényes határidőn belül került sor.

2. Az Alaptörvényben biztosított, a bírósági végzés által megsértett jog, az Alkotmánybíróság hatáskörét megállapító és egyéb releváns jogszabályi rendelkezések

A Végzés megsértette a [REDACTED] vélemény- és sajtószabadsághoz fűződő jogát, amelyet az Alaptörvény IX. cikke biztosít a számára:

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.”

Az Alkotmánybíróság hatáskörét megállapító törvényi rendelkezések:

A) Alaptörvény

„24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság (...)

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját; (...).”

„24. cikk (3) Az Alkotmánybíróság (...)

b) a (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést; (...).”

B) Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.)

„27. § Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdekében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

„43. § (1) Ha az Alkotmánybíróság a 27. § alapján folytatott eljárásában alkotmányjogi panasz alapján megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, a döntést megsemmisíti.

(2) A bírói döntést megsemmisítő alkotmánybírósági döntés eljárási jogkövetkezményére a bírósági eljárások szabályait tartalmazó törvények rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A bírói döntés Alkotmánybíróság általi megsemmisítése következtében a szükség szerint lefolytatandó bírósági eljárásban az alkotmányjogi kérdésben az Alkotmánybíróság határozata szerint kell eljárni.”

Az alkotmányjogi panasz szempontjából releváns egyéb jogszabályi rendelkezések:

A) Alaptörvény

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. (...)”

B) A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.)

„2. § (1) A választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

(...)

c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,

(...)

e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás, (...)”

C) A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (Mtv.)

„3. § Magyarországon a médiaszolgáltatások szabadon nyújthatók, a sajtótermékek szabadon közzétehetők, az információk és a vélemények a tömegkommunikációs eszközök útján szabadon továbbíthatók, a nyilvános vételre szánt magyarországi és külföldi médiaszolgáltatások szabadon elérhetők. A médiaszolgáltatás és a sajtótermék tartalmának meghatározása szabad, a médiaszolgáltató és a sajtótermék kiadója felelősséggel tartozik e törvényben foglaltak betartásáért.”

„6. § A közszolgálati médiaszolgáltatás a demokratikus társadalmi rend megfelelő működésének elengedhetetlenül szükséges feltétele. A közszolgálati médiaszolgáltatás érdekeit különös súllyal kell figyelembe venni e törvény alkalmazásakor.”

„12. § (2) A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát - a műsorszámok jellegétől függően - az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

D) A sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.)

„10. § Mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A médiarendszer egészének feladata a hiteles, gyors, pontos tájékoztatás ezen ügyekről és eseményekről.”

„13. § A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

3. A tényállás és az Indítványozó közvetlen érintettsége

Az NVB-hez benyújtott kifogás tartalma szerint a [REDACTED] „M1” csatornájának „Ma reggel” című műsorszámában az országgyűlési választási kampány idején rendszeresen szerepelnek a

Fidesz-KDNP és a Kormány képviselői, illetve a Kormányhoz köthető elemzők. A kifogás 2018. február 28. és március 13. között összesen 11 műsorszámot és az azokban szereplő személyeket jelölte meg, rögzítette, hogy műsorba meghívottak személyéből, a műsorszám címéből, valamint az egyes műsorszámok tartalmából megállapítható, hogy megbízásuknál fogva a Fidesz és a KDNP, illetve a Kormányhoz kötődő politikusok, közszereplők kampánytevékenységet folytattak, melyben a Fidesz-KDNP kampányát segítették. Rögzítette, hogy a megszólalók több esetben megnevezték a Jobbik Magyarországért Mozgalmat, és a pártot, valamint az ellenzéket megszólalásaikban negatív színben tüntették fel. A Jobbik Magyarországért Mozgalom azonban egyetlen egyszer sem kapott a műsorban megjelenési, reagálási lehetőséget, a műsorba egyetlen ellenzéki politikus sem került meghívásra.

Az Mttv.-ben foglalt alapelvek, valamint a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség kapcsán a kifogás azt hangsúlyozta, hogy ez utóbbinak a műsorszámok összességét illetően kell érvényesülnie. Ebből következően az esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó kötelezettség betartása csak a műsorfolyam egészének, de legalább átfogó részének ismeretében vizsgálható. A műsorszámok azon részét, ahol különböző elemzők által kifejtett vélemények és álláspontok jelentek meg, az NVB szakmai megnyilvánulásnak tekintette, így ezek kívül estek a Ve. 141. §-a szerinti tevékenységen. Kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy öt műsorszámban egyértelműen a jelölő szervezetekhez köthető személyek szólaltak meg, akik több alkalommal is lehetőséget kaptak politikai programjuk bemutatására, a közéleti témákkal kapcsolatos véleményük kifejtésére, mellyel egy időben azonban a Jobbik nem kapott megjelenési lehetőséget és ilyen lehetőség biztosítására a [REDACTED] a kifogással kapcsolatos levelében sem hivatkozott.

Az NVB a beadványozó által a kampányidőszakban megjelölt 14 napot elégséges időtartamnak ítélte ahhoz, hogy a kifogásban megjelölt műsorszámok vonatkozásában az alapelvek érvényesülését vizsgálni lehessen. Végző soron a [REDACTED]-nek azt a magatartását, amely csupán egyes jelölő szervezetek vonatkozásában biztosította a választási kampányidőszak átfogó időszakában politikai, közéleti témákkal foglalkozó műsorában a megjelenési lehetőséget, ellentétesnek ítélte a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt alapelvvel, amely miatt 1,035,000,- Ft összegű bírság megfizetésére kötelezte.

Az NVB határozatával szemben az Indítványozó által benyújtott felülvizsgálati kérelem nyomán született meg a Kúria Végzése, amelyben az NVB határozatát megváltoztatta oly módon, hogy a [REDACTED] bírság megfizetésére kötelezését mellőzte, ezt meghaladóan a határozatot helybenhagyta.

A Végzés indokolása szerint a felülvizsgálati kérelem elbírálásánál további nem a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményére vonatkozó jogszabályok, az Mttv. vagy az Smtv. alapján kell megítélni, hanem a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt alapelv alapján. A Ve. alapelvei követelmények teljesülését érintően lineáris médiaszolgáltatás esetében tehát nem egyes műsorszámok, hanem a műsorfolyam vizsgálatát kell elvégezni. A műsorszám-műsorfolyam kapcsolat megteremthetősége során a Kúria irányadónak azt tekinti, hogy műsorfolyamként az adott ügy szempontjából összehasonlításra alkalmas meghatározott tartalmú műsorszámok értékelésére van lehetőség. A „Ma reggel” a reggeli „főműsoridőben” élő beszélgetést, továbbá stúdióon kívüli kapcsolást tartalmazó műsor. A kérelmező által hivatkozott más műsorszám, a Híradó, tartalmában nem hasonlítható össze a „Ma reggel”-el, a Híradó ebből a szempontból nem vonható be a műsorfolyamba. A hivatkozott két hetes időtartamot a Kúria is megfelelő hosszúságúnak tekintette a Ve. 2. § (1) bekezdés c)

pontjában foglaltak vizsgálatánál. Minderre figyelemmel a Végzés szerint az NVB helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a vizsgált időszakban, így az általa vitatott kevés számú – 5 db – megjelenés is lényegében 100%-os megjelenésnek számít, ami sérti a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőséget megfogalmazó eljárási alapelvet.

Miután mind az NVB döntése, mind pedig a Kúria Végzése a [REDACTED]-szel szemben született, és mindkét szerv döntése rá nézve kötelezést tartalmazott, amely alapvető jogát korlátozta, így az ügyben való érintettsége megállapítható. A vezérigazgató képviseleti jogát Indítványozó vonatkozásában igazolja az F/4 mellékletként benyújtott cégkivonat, illetve az F/5 melléklet alatti aláírási címpéldány.

4. A sérelmezett bírósági döntés Alaptörvénnyel való összhangjának hiánya

4. 1. A sajtó- és véleménynyilvánítási szabadság alapjogának tartalma

Az Alkotmánybíróság gyakorlata során számos határozatában értelmezte a véleménynyilvánítási szabadság és a sajtószabadság alapjogának tartalmát. A határozatok következetesen hangsúlyozzák, hogy e szabadságok a plurális, demokratikus társadalom alapvető értékei. A véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között, azoknak a kommunikációs alapjogoknak az „anyajoga”, amelyek az egyén megalapozott részvételét biztosítják a társadalmi és politikai folyamatokban. Az eszmék, nézetek szabad kifejtése a demokratikus társadalom létezésének alapfeltétele [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.].

Az Alkotmánybíróság gyakorlata kezdettől fogva képviseli azon nézetet, mely szerint „[a]z egyéni véleménynyilvánítási szabadság szubjektív joga mellett az Alkotmány 61. §-ából [Alaptörvény IX. cikkéből] következik a demokratikus közvélemény kialakulása feltételeinek és működése fenntartásának biztosítására irányuló állami kötelezettség. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog objektív, intézményes oldala nem csak a sajtószabadságra, oktatási szabadságra stb. vonatkozik, hanem az intézmény rendszernek arra az oldalára is, amely a véleménynyilvánítási szabadságot általánosságban a többi védett érték közé illeszti. Ezért a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos határait úgy kell meghatározni, hogy azok a véleményt nyilvánító személy alanyi joga mellett a közvélemény kialakulásának, illetve szabad alakításának a demokrácia szempontjából nélkülözhetetlen érdekét is figyelembe vegyék” [30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 172.].

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában tehát a szabad véleménynyilvánítás joga kettős megalapozottsággal bír: a véleményszabadság egyszerre szolgálja az egyéni autonómia kiteljesedését és a közösség oldaláról a demokratikus közvélemény megteremtésének, fenntartásának a lehetőségét.

Az Alkotmánybíróság rámutatott továbbá arra, hogy „[a] véleménynyilvánítási szabadság a sajtószabadság vonatkozásában sajátosan érvényesül. A sajtó szabadságát arra figyelemmel kell garantálnia az államnak, hogy a »sajtó« a véleményalkotáshoz szükséges információszerzésnek, a véleménynyilvánításnak és véleményformálásnak kitüntetett fontosságú eszköze” [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 229.].

A sajtó szabadságának joga – az Alaptörvény hatálya alatt is – kettős megalapozottságú, így a politikai közösség oldaláról igényként jelenik meg a szabad sajtó működésén alapuló, a

demokratikus közvélemény kialakításához nélkülözhetetlen közérdekű információk megszerzésének, a véleményformálás alapját képező tájékozódásnak a joga. A demokratikus közvélemény alakítása a sajtó mint intézmény jogaként, egyben felelősségeként jelentkezik [165/2011. (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 478, 503.].

A sajtószabadság jogának korlátozására kivételesen, csak szűk körben és arányos módon kerülhet sor akkor, ha azt más alapjogvédelme, vagy „a demokratikus közvélemény kialakulása feltételeinek és működése fenntartásának biztosítására irányuló állami kötelezettség teszi szükségessé” [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 229.].

4. 2. A bíróságok jogértelmezésének keretei

Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettséggént írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgáster keretein belül azonosítania kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie.

Alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes [3/2015. (II. 2.) AB határozat, ABH 2015, 83, 89.].

4. 3. A bírósági jogértelmezés és az Alaptörvény összhangjának hiánya

Indítványozó a sajtószabadságnak, mint alapvető jognak az alanya, tevékenysége – a jogszabályok keretei között – e jog gyakorlására irányul, így e minőségében terjeszti elő alkotmányjogi panaszát, az Alaptörvény IX. cikk (1)-(2) bekezdés sérelmére alapítottnak.

A bírói döntésben megjelenő jogértelmezés alkotmányjogi panasszal támadható, ha az közvetlenül valamely, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmére vezet [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, ABH 2012, 1808, 1811.]. Indítványozó a Végzést arra tekintettel támadja, hogy a Kúria az elé került ügy elbírálása során nem értékelte maradéktalanul a sajtó- és véleménynyilvánítási szabadság alapjogi tartalmát, illetve érvelése az alapjog alkotmányos tartalmával össze nem egyeztethető értelmezésre vezetett.

A választási kampány során a jelöltek, jelölő szervezetek számára a nyilvánosság előtti egyenlő – de legalábbis hasonló – mértékű megjelenést a hatályos jogszabályi környezet többféleképpen kívánja garantálni. Ezek egy része általános jelleggel, míg mások speciálisan, egyes kampányeszközök tekintetében fogalmaznak meg előírásokat. A médiára vonatkozó törvényi követelmények jellemzője, hogy a szerkesztői szabadság alkotmányosan igazolható korlátozását eredményezik. Az előírások tartalmát illetően az is látható, hogy e sajtószabadságot egyébként alkotmányosan korlátozó törvények részben konkrét, egzakt

szabályozást tartalmaznak (pl. a politikai reklámok közzétételére vonatkozó szabályok), másfelől általánosabb, absztraktabb (pl. kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye), olykor egyenesen alapelvi szintű (pl. a választási eljárás alapelvei) követelményeket fogalmaznak meg.

A politikai reklámok közzétételére vonatkozóan a médiaszolgáltatók (illetve kifejezetten a [REDACTED] mint közszolgálati médiaszolgáltató) számára a törvényben előírt részletes szabályok (Ve. 147-147/F. §) betartásával az esélyegyenlőség követelménye – e tekintetben – teljesül. A szabályozás alapján a [REDACTED] számára egyértelmű, hogy mely tartalom minősül politikai reklámnak, annak közzétételének megrendelésére mely jelölő szervezetek, mely időponttól, milyen időkeretben és napszakban jogosultak, a médiaszolgáltató pedig milyen egyéb követelményekkel tesz eleget a közzétételre irányuló törvényi kötelezettségének (pl. egymás utáni közzététel, sorrend naponta történő változtatása).

A [REDACTED] nek emellett valamennyi lineáris médiaszolgáltatásban eleget kell tennie a kiegyensúlyozott tájékoztatás médiaszabályozásbeli követelményének is (Smtv. 13. §, Mttv. 12. §). A kötelezettség nem kizárólag a kampányidőszakban érvényesül, de megállapítható, hogy az ilyen időszakokban a közéleti, politikai kérdések intenzívebben foglalkoztatják a közvéleményt, mint általában. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos tartalmát az Alkotmánybíróság – tárgyi eljárásban is hivatkozott – 1/2007. (I. 18.) AB határozatában határozta meg. Ennek alapján a médiaszolgáltatóknak az egyes közéleti kérdésekről szóló tájékoztatások kapcsán – a műsorszám jellegétől függően, műsorszámon belül vagy egyes műsorszámok sorozatában – meg kell jeleníteniük az egymással szemben álló, releváns álláspontokat.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye azt a kötelezettséget határozza meg a médiaszolgáltatók számára, hogy egy általuk bemutatott kérdés kapcsán a közönség tájékozódása szempontjából az ahhoz közvetlenül kapcsolódó releváns, és egymástól tartalmilag (érdemben) eltérő véleményeket bemutassák. Ezt erősítette meg a Kúria a Kf.II.37.410/2012/11. ítéletében, amikor rögzítette, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megvalósulása érdekében a riportnak, műsorszámnak az adott, közérdeklődésre számot tartó esemény bemutatásakor a felvetett kérdéssel, problémával kapcsolatos releváns álláspontokat kell összegyűjtenie és bemutatnia.

A rendelkezés célja, hogy az adott kérdésről szóló tájékoztatás alapján a közönség tagjai befolyástól mentesen, de egyúttal a szükséges információk birtokában alakíthassák ki önálló véleményüket. Az, hogy mely vélemények, nézetek minősülnek relevánsnak (illetve egymástól eltérőnek), minden esetben a közönség oldaláról, a tárgyi műsorban közzétett tájékoztatás tárgya és az ahhoz közvetlenül kapcsolódó álláspont tartalmi vizsgálata alapján állapítható meg.

Nem határozható meg előre, hogy hány eltérő, releváns véleménynek kell teret adni a műsorszámban, ám amennyiben több szervezet, társadalmi csoport, politikai párt is ugyanazon, vagy nagyban hasonló álláspontot képvisel egy adott ügyben, és azok között érdemi különbségek nem fedezhetők fel, abban az esetben elég csak az egyik ilyen szervezet vagy csoport álláspontját közzétenni. **A törvényi szabályozás a különféle véleményeket és azok bemutatását védi a demokratikus közélet kialakítása és a közügyek megvitatásának elősegítése céljából, nem pedig az egyes vélemények megfogalmazóit.** Nem várható el a médiaszolgáltatótól, hogy egy adott ügygel kapcsolatban valamennyi létező álláspontot

felderítsen, nem kötelezettsége, hogy minden egyes nyilvánosságra hozott véleményt, azok képviselőivel együtt megjelenítsen. A médiaszolgáltatónak a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges – a fentiek szerint az adott hír vonatkozásában releváns, és – egymástól eltérő véleményeket kell bemutatnia, vagy legalább utalni arra, hogy léteznek ilyen, eltérő nézetek. **Az egyes véleményeknek, és nem azok képviselőinek kell a médiatartalomban megjeleníteniük, így több, azonos vagy nagyban hasonló vélemény megléte esetén a szerkesztő választhat valamely nézet több képviselője közül, akit az adott műsorszámban szerepeltet, vagy akinek a véleményét maga tolmácsolja.**

A mára több mint két évtizedes bírósági gyakorlat alapján kiérlelt értelmezés szerint tehát a kiegyensúlyozottsági követelmény nem biztosít senkinek alanyi jogot a médiában való közvetlen megjelenésre. A kötelezettség az egyes vélemények, nézetek nyilvánosság előtti bemutatására vonatkozik, nem pedig azok képviselőinek személyes részvételére az egyes műsorszámokban.

Az NVB és a Kúria döntése ezzel szemben arra enged következtetni, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye, valamint a választási eljárás esélyegyenlőséget előíró alapelvéből fakadó kötelezettségek tartalma a médiaszolgáltatók vonatkozásában egymástól eltér: előbbi célja a közvélemény megfelelő tájékoztatása, a médiaszolgáltató szerkesztési szabadságának jelentős mértékű megőrzése mellett, míg utóbbi a választáson induló jelölő szervezetek számára közvetlen megjelenést irányoz elő.

Indítványozó álláspontja szerint a Ve. esélyegyenlőséget előíró alapelvének és a médiaszabályozás kiegyensúlyozott tájékoztatást rendelő szabályának ilyen módon való, gyökeresen eltérő értelmezése aránytalan terhet ró a médiaszolgáltatóra, így szerkesztői szabadságát, végső soron pedig sajtószabadságát sérti. A „kiegyensúlyozott” tájékoztatás és az „esélyegyenlőség” biztosításának külön törvényekben előírt követelményei tartalmi értelemben egymással jelentős átfedésben vannak, céljuk is jelentős részben azonos: a demokratikus eljárások zavartalanságának, nyíltságának, a megalapozott állampolgári döntéshozatal biztosításában való részvétel. A fentiekben hivatkoztunk arra, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás szabálya részletes, kiforrott részkötelezettségeket ír elő a médiaszolgáltató számára. Emellé egy attól alapvetően eltérő követelményrendszert állítani, amely ráadásul csak alapvető szintű szabályban manifesztálódik a tételes jogban, azaz konkrét normatartalma a Ve.-ből nem derül ki, illetve jelentős mennyiségű vonatkozó joggyakorlat – főleg nem elvi szintű állásfoglalások – sem áll rendelkezésre tartalmának azonosításához, a szerkesztői és így a sajtószabadság sérelmét okozza.

Ezen elvi jelentőségű problémafelvetésen túl Indítványozó álláspontja szerint az esélyegyenlőségből fakadó pontos követelmények, szempontok alkotmányos megalapozottságú mérlegelésével, illetve azoknak a Végzés indokolásában való kellően alapos bemutatásával is adós maradt a Kúria. Nem vizsgálta például annak a jelentőségét – csak utalt rá a Végzés [30] bekezdésében –, hogy a kifogás benyújtója, hasonlóan más jelölő szervezetekhez számos megszólalási lehetőséghez jutott a [REDACTED] közéleti tartalmú szolgáltatásaiban, illetve a közvetlen szereplésen kívül is számos alkalommal került bemutatásra álláspontja. Az esélyegyenlőség elvét Indítványozó szerint nem lehet egyetlen műsorszám kéthetes sorozatának vizsgálatából levonható következtetésekre alapozni.

A jogalkalmazói gyakorlat több helyütt elvi szintű megállapításként hivatkozott megállapítása szerint a „Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében is rámutatott arra, hogy a meghatározott

tartalmú műsorszámokat az adott ügy szempontjából irányadó teljes időszakban összességükben kell vizsgálni. (...) A[z esélyegyenlőség] követelmény[e] érvényesülésének vizsgálata során nem járhatott volna el az egyes műsorszámokat kiragadva, hanem figyelemmel kellett volna lennie valamennyi, a választásokkal kapcsolatba hozható tartalmú hír- és politikai műsorra” (Legfelsőbb Bíróság Kvk.IV.37.214/2006/2., ld. továbbá a Kúria Kvk.III.37.376/2015/3. sz. végzését).

Indítványozó hivatkozik a Legfelsőbb Bíróság Kvk.III.37.202/2006/2. sz. végzésére is, amelyben a legfőbb bírói fórum kifejtette, hogy az esélyegyenlőség alapelve megsértésének bizonyítására nem alkalmas eszköz, hogy „a kérelmező csak három műsorszámot hasonlított össze”, holott az érintett csatorna számos más műsorszáma is foglalkozott az adott (2006. évi) országgyűlési választásokkal.

Az esélyegyenlőség médiaszolgáltatásban való megvalósulását tehát a következőket – és a sajtószabadság alkotmányos tartalmát tiszteletben tartó korábbi – jogalkalmazás szerint csak (1) a kampányidőszak teljes, de legalábbis hosszabb (akár két-három hetet kitevő) időtartamát felölelő, és (2) az adott időszakban sugárzott valamennyi, azonos jellegű műsorszám (pl. politikai témájú tájékoztató- és magazinműsor) vizsgálatára kiterjedő értékeléssel lehet megállapítani. Indítványozó e körben hivatkozik a Végzés [30] bekezdésében szereplő, az előzőeket erősítő megállapítására, miszerint a „Ve. alapvető követelmények teljesülését érintően lineáris médiaszolgáltatás esetében tehát nem egyes műsorok, hanem a műsorfolyam vizsgálatát kell elvégezni.” Ebben a körben kiemelendő, hogy az M1 kifejezetten közéleti tartalmú hírekkel foglalkozó tematikus csatorna, így a műsorfolyam egyes részeit nem lehet a más típusú csatornákhöz, azok teljes mértékben eltérő műsorszámaihoz hasonlóan elkülönítetten kezelni.

A fentiekben hivatkozott ügyekben azonban a közszolgálati média nem volt érintett. 2015 óta a [REDACTED] nem csak számos országos televízió- és rádiócsatornát, hanem hírügynökséget, valamint online felületeket is működtet. Ezekben valamennyi jelölő szervezet számos alkalommal jelent meg a kampány időszakában és azt megelőzően is. Az NVB és a Kúria vizsgálatának ki kellett volna terjednie arra a kérdésre, hogy a kifogás benyújtója az érintett időszakban melyik szolgáltatásban, milyen módon és időtartamban jelent meg, közvetve vagy közvetlenül. Ennek hiányában, egyetlen közéleti tartalmú műsorszám kiemelése és vizsgálata, majd azt követően a médiaszolgáltató marasztalása implicite arra a következtetésre vezet, hogy a médiaszolgáltatóknak az esélyegyenlőséget nem általában véve – műsorfolyamuk, több szolgáltatás esetén műsorfolyamaik vonatkozásában – szükséges biztosítani, hanem külön-külön az egyes műsorszámok tekintetében is. A [REDACTED] egyes szolgáltatásaiban több tucatra tehető azon, rendszeresen jelentkező műsorszámok köre, amelyek közéleti eseményekkel foglalkoznak, tájékoztató jellegűek, és ezek mindegyikében – adott esetben más-más személyi összetételű szerkesztőségeknek – elérni a jelölő szervezetek közötti teljes esélyegyenlőséget aránytalan terhet róna Indítványozóra. Ennek megkövetelése a Ve. előírásainak és célrendszerének fényében sem indokolható, a [REDACTED] vélemény- és sajtószabadságát mint szempontot mérlegre téve pedig alaptörvény-ellenes értelmezés.

Az esélyegyenlőség alapelveinek értelmezése abban az esetben tekinthető a sajtószabadság alkotmányos tartalmával arányos korlátozásnak, ha nem jelent az Indítványozó szerkesztési szabadságára nézve előre nem látható mértékű és tartalmú, valamint az egyéb jogszabályi kötelezettségektől el nem választható korlátozást. A lineáris médiaszolgáltatások esetében a Ve. hivatkozott alapvető követelményének olyan értelmezése állna összhangban a

sajtószabadság tiszteletben tartásával, amely azt követeli meg, hogy a médiaszolgáltató a kampányidőszak hosszabb, legalább többhetes időszaka alatt általa közzétett hasonló – tájékoztató – jellegű műsorszámokban, médiatartalmakban biztosítsa a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőséget.

Indítványozó nem csupán az NVB és a Kúria által feltért tényállás nem megfelelő mérlegelését, hanem a mérlegelésnek az Alaptörvény által biztosított vélemény- és sajtószabadság kívánalmaival nem összhangban lévő, a fentiek szerint hiányos szempontrendszerét is sérelmezi. A [REDACTED] a sajtószabadság jogosultjaként kizárólag abban az esetben képes eleget tenni maradéktalanul a választási kampányban – a társadalmat és a jelölő szervezeteket egyaránt szolgáló – feladatának, ha tevékenysége világos, egyértelmű, alapjogaira tekintettel lévő, arányos korlátok közé szorított.

5. A jogorvoslati lehetőségek kimerítése, illetve hiánya

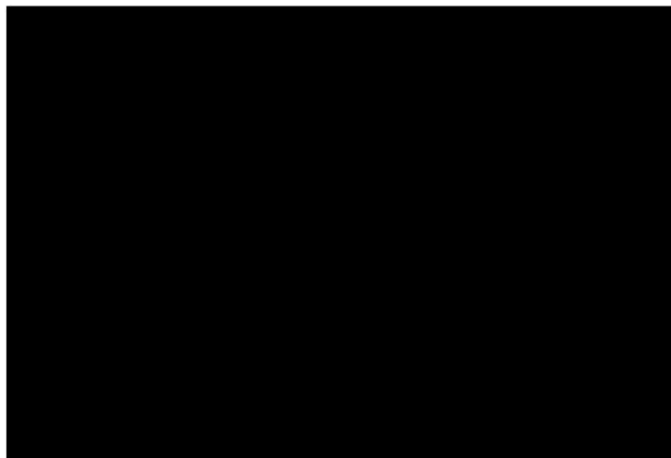
Az NVB döntésével szemben a Ve. 222. § (1) bekezdése és a 229. § (1) bekezdése értelmében bírósági felülvizsgálati eljárás kezdeményezhető, amelyet a Kúria bírál el. A Ve. 232. § (5) bekezdése rögzíti, hogy a bíróság – jelen esetben a Kúria – határozata ellen további jogorvoslatnak nincs helye. Az Indítványozó az NVB 510/2018. számú határozatával szemben bírósági felülvizsgálati eljárást kezdeményezett, amely eljárás eredményeképpen a Kúria meghozta a – jelen alkotmányjogi panasszal támadott – Végzést.

Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz benyújtására azt követően került sor, hogy Indítványozó a számára rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, az Abtv. 27. § b) pontjában foglaltak is teljesültek. Tekintettel továbbá arra, hogy – amint fentebb is kifejtettük – a Ve. 232. § (5) bekezdése alapján a Kúria határozata ellen további jogorvoslatnak nincs helye, az ügyben egyéb – sem rendes, sem rendkívüli – jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.

6. A személyes adatok zártan kezelése

Az Indítványozó képviselőjeként, az Abtv. 52. § (5) bekezdés szerint kérem személyes adataim zártan kezelését az eljárás során.

Tisztelettel:

Személyesen beadva!

KÚRIA		1.
Kv. I. 37353/2018/4		
Érkezett: 2018 MÁRC 25		
Példány:		Közlök: 4

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 579-0/2018
Érkezett:	2018 MÁRC 27. Kezbesztéssel
Példány:	1
Melléklet:	22 db
Kezelőiroda: <i>lm</i>	

**ALKOTMÁNYJOGI PANASZ
INDÍTVÁNYA**

jogi képviselő: dr. Szalai Krisztina
ügyvéd
Dr. Szalai Krisztina Ügyvédi Iroda
(1055 Bp. Kossuth L. tér 13-15. I/3.)
tel: 06-30-900-5857;
mobil: +36-30-900-5857
e-mail: szalaikrisztina6774@gmail.com

**a Kúria Kv. I. 37.353/2018/2. számú
végzése ellen**

Melléletek:

F/1. Ügyvédi Meghatalmazás

F/2. Nemzeti Választási Bizottság
510/2018. számú határozata

F/3. Kúria Kv. I. 37.353/2018/2. számú
végzése

F/4. [REDACTED]

F/5. [REDACTED]

